

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. év február hó 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t.

A közokirat-hamisítás büntette miatt ... vádlott ellen indult büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. október 30. napján kihirdetett Kb.II.32/2018/9. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. október 30. napján kihirdetett KB.II.32/2018/9. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rendbeli - ebből 1 rb. esetben folytatólagosan elkövetett - közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 343. § (1) bekezdés b) pont], ezért - halmazati büntetésül - 1 év 2 hónap - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztésre és lefokozásra ítélte.

Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamint annak végrehajtási fokozatáról. Kötelezte továbbá a vádlottat 13.539,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

... vádlott felmentésért, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében terjesztett elő fellebbezést. A védő fellebbezésének indokolását a Be. 584. § (6) bekezdése szerinti határidőben nem terjesztette elő. Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a nyilatkozattételre 3 munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a bíróságra 2018. október 31. napján érkezett, 3.Nyom.113/2018. számú átiratában az elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.789/2018/1. számú átiratában rögzítette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, mérlegelési jogkörében eljárva helyesen állapította meg a történeti tényállást, amely megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, felülbírálatra alkalmas. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének részletesen eleget tett, megfelelően értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és logikus magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlott védekezését ítélezése alapjául. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette a terhére rótt bűncselekményeket. A fellebbviteli főügyészségi álláspont szerint a bíróság büntetés kiszabása során helytállóan értékelte az enyhítő és súlyosító körülményeket, mely bűnösségi körülmények alapján törvényes jogkövetkezményt alkalmazott a vádlottal szemben. Mindezekre tekintettel az elsőfokú határozat helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyészség képviselője nem vett részt.

A vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében magyarázattal kívánt élni a fellebbezés indokolási kötelezettségének elmulasztása tekintetében. E körben előadta, hogy az új

büntetőeljárási törvény egy komoly hiányossága, hogy a Be. 584. § (6) bekezdése félreértésekre adhat okot, hiszen csupán másodfokú tanácsulást és tárgyalást említ, nem szól azonban a nyilvános ülésről, holott a Be. 589. §, 599. § és 600. § külön eljárási renddel ruházza fel a másodfokú eljárásokat, így a nyilvános ülést is. E joghézagot a védő úgy értelmezte, hogy amennyiben a fellebbezés indokolását legkésőbb a másodfokú nyilvános ülésen előterjeszti, nem esik késedelembe. A védői álláspont szerint egyebekben az írásban előterjesztett fellebbezés indokolás sérti a közvetlenség elvét.

Az ügy érdemében előadta, hogy a vádlott magatartása nem szándékos, hanem gondatlan, hanyag volt, hiszen a kellő körültekintést elmulasztotta. Kiemelte, hogy a vádlott vonatkozásában alapvetően is fennáll egy gondosságra való kötelesség, amely hivatásából adódóan elvárt, valamint vizsgálni kell a gondosságra való képességet, az alkalmasságát. A vádlott 1995 óta teljesít szolgálatot, ez idő alatt 4 alkalommal volt dicsérve, mindössze egyszer fenyítve, illetve vonatkozásában mindeddig nem merült fel, hogy alkalmatlan lenne. A terhére rótt cselekmények a védői álláspont szerint pusztán tévedések voltak, mivel a vádlott 3 alkalommal elmulasztotta a kellő körültekintést, az elsőfokú bíróság viszont a többszöri mulasztásból következtetett a szándékosságra. Utalt a vádlotti védekezésre, amely a jelentős határforgalommal magyarázta a mulasztásokat, hiszen több tízezer határátlépés történt a vádbeli időszakokban, amely egy olyan élethelyzetet teremtett, amely jogilag nem szabályos, így a tévedés, hanyagság veszélye reális. Utalt e körben arra is, hogy a szándékos bűncselekményeknek általában motívuma és célzata is van, amely a vádlott terhére rótt cselekmények vonatkozásában nem került feltárássra. A védői álláspont szerint a gondatlan elkövetési mód miatt a vádlott felmentése lenne indokolt, másodlagosan jelentős enyhítésre, harmadlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására irányult indítványa. A büntetéskiszabás körében előadta, hogy a szabadságvesztés büntetés még felfüggesztése esetén is eltúlzott, e körben vizsgálni szükséges, hogy egy magasabb összegű pénzbüntetés nem elegendő-e a büntetési célok eléréséhez. A katonai büntetés tekintetében előadta, hogy a lefokozás szintén aránytalan büntetés egy 24 éve hivatásos állományú, munkáját tisztességesen végző vádlott vonatkozásában, aki ezzel elveszíti a szolgálati jogviszonyát. A védő nem értett egyet azon elsőfokú bírói állásponttal, mely szerint a vádlott a rendfokozatára méltatlanná vált volna, ezért a lefokozás mellőzését is indítványozta.

Kitért a védő arra is, hogy az elsőfokú ítéletben hivatkozott Határforgalom-Ellenőrzési szabályzatról szóló 24/2015. (X.15.) ORFK utasítás - 2015. évi hatályba lépésének időpontja folytán - a vádlott terhére rótt cselekmények közül csak a III. tényállási pontra vonatkozik.

A vádlottnak és védőjének fellebbezése nem alapos, a főügyészégi indítvány helytálló.

A másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésére - és a védelmi fellebbezések tartalmára is - figyelemmel a Debreceni Törvényszék ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást teljes terjedelmében bírálta felül, mely során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság - a védelem által sem vitatottan - a perrendi szabályok megtartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást. A vádlottat és a tanút kihallgatta, a vádlott és a tanúk nyomozati vallomásait, illetve az okirati bizonyítékokat ismertetéssel a bizonyítás anyagává tette.

A törvényszék a beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről okszerűen számot adott; teljes körűen megvizsgálta a bizonyítékokat, azokat értékelési körébe vonta, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában írtaknak megfelelően logikus indokát adta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott vagy vetett el, erre tekintettel mind indoklási, mind ügyfelderítési kötelezettségét kellő alapossággal teljesítette.

A törvényszék nagyrészt helyes tényállást állapított meg, azt a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az ügyiratok tartalma alapján csak egy ponton szükséges alábbiak szerint módosítani, illetve pontosítani.

Tekintettel az I. és a II. tényállási pontban rögzített cselekmények elkövetési idejére (2015. szeptember 2. és 2014. december 11.) a vádlott magatartásával megszegte - az akkor hatályban lévő - 8/2008. ORFK. utasítás 56. pont e) alpontjában foglalt személyazonosítási kötelezettséget és a 187. pont g) alpontjában írt rendelkezést, mely szerint az átléptetést az utas jelenléte nélkül rögzíteni tilos. A III. tényállási pont vonatkozásában helyesen hívta fel az elsőfokú bíróság 24/2015. (X.15.) ORFK utasítás 38. pontot, 39. pont a-c. alpontjait, a 70. pont e. és p. alpontjait, valamint 71. pontot.

A fenti helyesbítéssel az elsőfokú bíróság megalapozott és hiánytalan tényállást állapított meg, ítélete mindenben mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla elfogadta felülbírálata alapjául, az a másodfokú eljárás során irányadó volt.

A fellebbezés indokolása előterjesztésének elmulasztása vonatkozásában megjegyzi az ítéltábla, hogy a Be. 425. § (3) bekezdése a nyilvános ülés vonatkozásában visszautal a tárgyalásra vonatkozó szabályokra, amennyiben a törvény eltérően nem rendelkezik. Így eltérő rendelkezés hiányában a Be. 584. § (6) bekezdését a tárgyalással egyidejűleg a nyilvános ülésre is irányadónak kell tekinteni.

A vádlott tudattartalmára vonatkozó vádlotti védekezést és védői észrevételeket egyértelműen cáfolják C.O., B.A. és K.Y. okmánytulajdonosok, illetve a gépjárműveket vezető T.Zs. és B.L. vallomásai, továbbá az a tény is, hogy a fenti személyek olyan gépjárművek, mikrobuszok utasaiként is kerültek rögzítésre, amelyben nyilvánvalóan nem fértek el.

A motívum feltárásának hiányát sérelmező védelmi álláspont tekintetében utal arra a másodfokú bíróság, hogy az nem törvényi tényállási elem, így annak hiánya esetén is megállapítható a vádlott büntetőjogi felelőssége a terhére rótt bűncselekményekben. Egyebekben az okmánytulajdonosok egybehangzóan nyilatkoztak abban a tekintetben, hogy útlevelük kezelését számukra ismeretlen személyazonosságú egyén végeztette el, anyagi ellenszolgáltatás fejében. E körben tehát a haszonszerzési motívum megjelent ugyan, amennyiben ez a vádlott vonatkozásában került volna bizonyításra, úgy a Btk. 294. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti hivatali vesztegetés büntette képezte volna az ügy tárgyát.

A védelem álláspontjával ellentétben tehát az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során logikai hibát nem vétett és a beszerzett bizonyítékokból iratellenes, vagy az adott bizonyíték kereteit meghaladó következtetéseket nem vont le. Aggálytalanul következtetett a vádlott szándékos cselekvőségére, hiszen a fent részletezett körülmények miatt kizárt a kellő körültekintés hiánya miatti gondatlan, hanyag elkövetési mód. Az ítéltábla a törvényszékkel egyezően megállapította, hogy a bizonyítékok olyan zárt logikai láncolatot alkotnak, amelyből helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a végkövetkeztetésre, hogy ... vádlott elkövette a terhére rótt cselekményeket.

A törvényszék mérlegelési tevékenysége a másodfokú bíróság számára meggyőző volt, így a vádlott és védő fellebbezésének az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadó, egyben felmentést célzó része a Be. 593. § (2) bekezdésében szabályozott bizonyítékok felülmérlegelésének törvényi tilalma folytán szintén nem vezethetett eredményre, ezen túlmenően az elsőfokú bíróság az eddig

kifejtettek szerint valamennyi bizonyítékot beszerezte és értékelte, továbbá az indokolási kötelezettségének is messzemenően eleget tett, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére sincs eljárásjogi ok.

Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy a védői állásponttal ellentétben a gondatlan elkövetés megállapíthatósága esetén sem lett volna törvényes indok és lehetőség a vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentésére, ugyanis ebben az esetben a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja, valamint a (4) bekezdés szerint minősülő kötelességszegés szolgálatban vétsége lett volna megállapítható. A 438. § (2) bekezdésében rögzített jelentős hátrány abban mutatkozik meg, hogy a vádlott kiemelt fontosságú, Schengeni határátkelőn valósította meg a cselekményeket, ahol a hasonló jellegű bűncselekmények jelentősen elszaporodottak.

A kiegészített és pontosított, de egyebekben irányadónak tekintett tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyes az általa megállapított jogi minősítés. A Fővárosi Ítéltábla túlnyomó részt egyet ért az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi értékelő tevékenységgel, azonban azt kiegészíteni tartja szükségesnek az alábbiak szerint.

Utal a másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1) bekezdés és (3) bekezdés b) pontjára, amely rögzíti a közokirat fogalmát. E jogszabályhely - és az elsőfokú határozat által helyesen hivatkozott Rtv. 91/K. § és 91/L. § rendelkezései - megjelölésével teljes a határregisztrációs rendszer közokiratként történő értékelése.

Rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pont k) alpontja alapján hivatalos személy a rendvédelmi szervnél szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik. E jogszabályhely értelmében ... vádlott hivatalos személynek minősül. A Be. 696. § (1) bekezdés b) pontja alapján a vádlottal szemben tehát katonai büntetőeljárás lefolytatásának van helye, valamint cselekménye hivatalos személy által elkövetettnek tekintendő, amennyiben a terhére rótt cselekménynek kvalifikált személyi feltétele, vagy minősített esete a hivatalos személy általi elkövetés.

E körben megjelöli az ítéltábla a BH.2014.232. és a BH.2004.49. számú határozatokban kimunkált gyakorlatot, melynek lényege szerint, ha az elkövető több közokirat tekintetében követ el hamisítást, és a közokiratok egymástól függetlenül önállóan is alkalmasak jogsérelem előidézésére, annyi rendbeli bűncselekményt kell megállapítani, ahány közokiratra nézve a bűncselekményt elkövették. A határőr (rendőr) útlevélezelőnek az a magatartása, hogy az útlevelet valótlan bejegyzéssel meghamisítja, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettét valósítja meg.

A jelen üggyhöz kapcsolódóan tehát a közokirat hamisítás rendbelisége a különböző személyekhez kötődően az útlevelek számához igazodik. Ugyanakkor a határregisztrációs rendszerbe történő valótlan bejegyzés - függetlenül az azonos idejű bejegyzések számától - további 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének a megállapítását vonja maga után. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a vádlott elkövetői magatartását 4 rendbeli - ebből 1 alkalommal a Btk. 6. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett - a Btk. 343. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és aszerint minősülő, hivatalos személy által, a közokirat tartalmát meghamisítással elkövetett közokirat-hamisítás büntettként minősítette.

A vádlott és védője enyhítés érdekében benyújtott fellebbezése nem alapos, az eredményre nem

vezetett.

Az elsőfokú bíróság megfelelően értékelte a bűnösségi körülményeket, a Btk. 80. § (1) bekezdésének szem előtt tartásával szabta ki a büntetést, amelyet 1 év 2 hónap - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztésben határozott meg. Az elsőfokú bíróság szerint a vádlott cselekményei folytán méltatlanná vált a rendfokozat viselésére, ezért a Btk. 137. § (1) és (2) bekezdése értelmében a lefokozás katonai büntetést is alkalmazta vele szemben. A másodfokú bíróság osztja az elsőfokú bíróság ez irányú megállapításait, enyhébb büntetés kiszabására nem látott törvényes indokot és lehetőséget, különös figyelemmel arra, hogy a vádlott terhére rótt bűncselekmény 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett cselekmény, melynek felső határa a Btk. 81. § (3) bekezdése alapján a felével emelkedik, így már 1 évtől 7 év 6 hónapig terjedő szabadságvesztés a büntetési tételkeret.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, így a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának hatásköre a Be.12. § (2) bekezdés b) pontján és a Be. 697. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2019. február 6.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.
bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.II.32/2018/9. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság 6.Kbf.75/2018/6. számú végzése folytán 2019. év február hó 6. napján jogerőre emelkedett.

, 2019. február 6.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hiteléül: